

GAZETA LWOWSKA.

Z **Dodatkami dziennym i tygodniowym kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów.**
Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 centów wal. austr. — Inscrycja w półkolumnie, drukiem garmont 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Afryka. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Przegląd miesięczny gal. kasy oszczędności. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 31go grudnia. Dnia 30. grudnia 1859 wyszedł w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozszlany LXVI. zeszyt Dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

- Nr. 228. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z 21go grudnia 1859, ważne w prowincjach weneckich, względem wykluczenia od reprezentacji gminnej oficerów, którzy wystąpili z charakterem wojskowym.
- Nr. 229. Obwieszczenie ministerstwa finansów z 23. grudnia 1859, ważne w krajach koronnych powszechnego związku celnego, względem zmian w ustanowieniu kilku urzędów nad niższym Padem.
- Nr. 230. Dekret ministerstwa finansów z 25. grudnia 1859, ważny we wszystkich krajach koronnych powszechnego związku celnego, względem niektórych zmian w postanowieniach celnych co do artykułów farbierskich i garbarskich, żelaza, pospolitych towarów jedwabnych i wagonów do kolei żelaznej.
- Nr. 231. Obwieszczenie ministerstwa finansów z 25. grudnia 1859, względem najwyższego rozporządzenia co do przyszłych zmian w powszechnej taryfie celnej.
- Nr. 232. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z 26. grudnia 1859, którem przedłużono termin, naznaczone w cesarskim patencie z 17. maja 1857 nr. 98, Dz. pr. p. i w cesarskim rozporządzeniu z 24. lutego 1856, nr. 28, Dz. pr. p., do meldowania i komasacji gruntów, do reklamowania zajętych karczowisk i splacenia ich, a nakoniec do regulacji i splacenia gruntów górskich i czynszowych w królestwach Kroacyi i Sławonii z wyjątkiem politycznego powiatu Czakathura, jako też w należących do administracyjnego okręgu Serbskiego województwa i Temeskiego banatu powiatach Hlok i Kuma.
- Nr. 233. Dekret ministerstwa sprawiedliwości z 25. grudnia 1859, ważny w weneckim okręgu administracyjnym, z objaśnieniem rozporządzenia z 20. września 1859, nr. 175, Dz. pr. p. względem kompetencji władz do rozpoznawania i karania wykroczeń przeciw istniejącym przepisom co do posiadania broni.
- Nr. 234. Obwieszczenie ministerstwa finansów z 26. grudnia 1859, ważne w krajach koronnych powszechnego związku celnego, względem zniesienia urzędu celnego w Aloisburgu z kategorii I. klasy na poboczny urząd celny II. klasy.

Sprawy krajowe.

(Sprawozdanie roczne z funduszu pożyczkowego dla rzemieślników.)

Komitet zarządzający funduszem pożyczkowym Franciszka Józefa dla profesjonalistów lwowskich, podaje w dopełnieniu statutów następujące sprawozdanie za czas od 1. stycznia do końca października 1859 r., do publicznej wiadomości.

Z dniem 31. grudnia 1858 r. według zdania sprawy komitetu zarządzającego funduszem pożyczkowym Franciszka Józefa dla profesjonalistów lwowskich umieszczonego w *Gazecie Lwowskiej* z dnia 29. stycznia 1859 nr. 23. fundusz ten wynosił złr. 13.804 kr. 44 den. 1. monetą konw., czyli . . . . . 14,494 zł. 97 c. w. a.

Od dnia 1. stycznia po koniec października 1859*) narósł:

darami o . . . . . 335 zł. 37¹/₂ c.

provizjami po odtrąceniu kosztów administracji, ksiąg

rachunkowych i podatku dochodowego o . . . . . 257 zł. 20¹/₂ c.

592 zł. 58 c. w. a.

*) Odtąd rachunek z tego funduszu zdawany będzie każdorocznie z końcem października, jako w terminie zamykania w magistracie Lwowskim fundusów gminy miasta Lwowa.

Stan jego obecny łącznie z darem warunkowym byłego stowarzyszenia taniej żywności w kwocie złr. 1364 kr. 45 mon. konw. czyli zł. 1432 c. 99 wal. austr. . . . . 15.087 zł. 55 c. w. a.

Z tymże dniem kończącym rok zeszyły, pozostawało w rękudłużników, a mianowicie u 189 dłużników złr. 13.525 kr. 30 mon. kon. czyli . . . . . 14.201 zł. 78 c. w. a.

Udzielając stronom nowym pożyczki w miarę, jak takowe wpływały od stron dawnych, rozdano od 1. stycznia po koniec października r. b.:

51 szewców 7072 zł. 50 c. **) 16 krawcom 2247 zł. 50 c. **) 10 stolarzom 1723 zł. 75 c. **), 10 szynkarzom 1175 zł., 4 fiakiernikom 910 zł. **), 7 gancarzom 850 zł., 3 kuśnierzom 750 zł., 2 rękawicznikom 500 zł.; 4 rzeźnikom 750 zł., 3 ogrodnikom 650 zł., 3 mydlarzom 600 zł., 3 piekarzom 610 zł. **), 3 kowalom 575 zł., 3 kawiarnikom 550 zł., 3 zegarmistrzom 550 zł., 3 mosiężnikom 457 zł. 50 c. **) 3 nożownikom 457 zł. 50 c. **), 3 introligatorom 375 zł., 3 kielbaśnikom 375 zł., 3 perukarzom 375 zł., 3 ślusarzom 350 zł., 1 blacharzowi 250 zł., 1 cukiernikowi 250 zł., 1 instrumenta muzyczne wyrabiającemu 250 zł., 2 kramarzom 250 zł., 1 kotlarzowi 250 zł., 1 tokarzowi 262 zł. 50 c., 2 grzebieniarzom 225 zł., 1 siodlarzowi 225 zł., 1 białoskórnikowi 200 zł., 1 tapicerowi 200 zł., 1 kominiarzowi 175 zł., 2 puszkarzom 175 zł., 1 szpilkarzowi 183 zł. 75 c. **), 1 powroźnikowi 150 zł., 1 zdunowi oraz konwisarzowi 150 zł., 1 goździarzowi 75 zł., 1 rymarzowi 75 c., razem 163 profesjonalistom 25.250 zł.

Zaczem: zbiorowy ruch funduszu wynosił:
 Reszta z roku zeszyłego jak wyżej zł. 14.201 c. 78 }
 Kwota rozpozyczona na nowo „ 25.250 „ — } 39.451 zł. 78 c.
 Od 1. stycznia po 29. października 1859 wpły-
 neło ratami . . . . . 25.314 zł. 1/2 c.

Pozostało z końcem października 1859 u stron 201 14.137 zł. 77¹/₂ c.
 gotowizną w kasie . . . . . 949 „ 77¹/₂ „

Stan majątku funduszu jak wyżej . . . . . 15.087 zł. 55 c.

Rozpozyczona w ogóle suma pieniężna 25.250 zł. wal. austr. rozkłada się co do liczby pożyczek i kwot udzielonych w następujący sposób:

35	pożyczek po zł. 100	—	razem zł. 3515 c. **)
33	„ „ „ 150	„ „	4980 „ **)
23	„ „ „ 200	„ „	4640 „ **)
22	„ „ „ 250	„ „	5512 „ 50 **)
17	„ „ „ 125	„ „	2156 „ 25 **)
11	„ „ „ 75	„ „	828 „ 75 **)
9	„ „ „ 175	„ „	1592 „ 50 **)
8	„ „ „ 225	„ „	1800 „ —
4	„ „ „ 50	„ „	200 „ —
1	„ „ „ 25	„ „	25 „ —

Razem 163 pożyczek jak wyżej . . . . . zł. 25.250 wal. austr.

Lwów dnia 22. grudnia 1859 r.

Zwierzchnik komitetu: Franciszek Kroebł, burmistrz.

Członkowie komitetu: Dr. Marceł Tarnawiecki, adwokat krajowy i członek miejskiego wydziału. — Dr. Jan Czajkowski, adwokat krajowy i członek miejskiego wydziału. — Nikodem Szamota, radca magistratualny i referent. — Szymon Krawczykiwicz, dyrektor gal. kasy oszczędności.

**) W liczbie tych pożyczek jedne udzielone zostały w roku zeszyłym w mon. konw., a inne w roku bieżącym w wal. austr. — Kwoty wyrzucone wskazują ogół wypożyczony w tej ostatniej monecie.

(Śledztwo w sprawie zborów protestanckich w Węgrzech.)

Wiedeń, 31go października. *Gazeta wiedeńska* pisze: Otrzymane z rozmaitych stron wiadomości, że z powodu zajść wydarzonych ostatniemi czasy w królestwie węgierskiem podczas zborów protestanckich, rozpoczęto śledztwa kryminalne, i że w szczególności już na dzień dzisiejszy (28. grudnia) wyznaczono od sądu krajowego w Koszycach termin do sumarycznego przesłuchania kilku uczestników konwentu, co się odbył 27—29 września b. m. w Kezmarmku — skłoniły nas do zasiągnięcia bliższych wiadomości o całej tej sprawie.

Powzięliśmy więc dokładną wiadomość, że prokurator państwa, a następnie i sąd karny wystąpił przeciw kilkom uczestnikom konwentu w Kezmarmku nie dla tego, że na tym zborze postanowili

podać petycję do J. M. Cesarza z prośbą o cofnięcie patentu ces. z 1. września i odnoszącego się w tej mierze patentu cesarskiego z 1. września, lecz właściwie z tej przyczyny, że wnioskodawcy i główni promotorowie powziętych przy tej sposobności uchwał, usiłowali nie tylko już przed tem, lecz także i na samem już zgromadzeniu, jak niemniej za pomocą druku i rozszerzenia uchwał rzeczonych polecić decyzją tego zboru oraz i wszystkim przełożonym kościelnym, jak niemniej i gminom, by dla uniknięcia nowych i większych jeszcze zawikłań trzymali się aż do dalszego zawiadomienia dawniejszego porządku rzeczy, tudzież by wszystkie przyszłe rozporządzenia rządowe w tej mierze przedkładali duchownym i świeckim przełożonym senioratów wyłącznie do wiadomości; dalej że niektórzy z nich zalecali i w innej jeszcze drodze stawianie oporu rozporządzeniu wspomnianemu, oświadczając pisemnie: „że protestanci odrzucają jednomyślnie patent najwyższy, — że przełożonym kościelnym i konwentom poleca się, by w niczem nie popierali wykonania patentu i prowizoryum, — że należy stawiać bierny opór, a to w całym znaczeniu tego słowa,“ — a w końcu, że powydawali różne instrukcje pisemne i wezwania do niespełnienia i niezachowania tych przepisów, a nadto zagrozili i wydaniem wotum nieufności dla tych wszystkich, którzyby przyłożyli się w czemkolwiek do ich wykonania.

W tych czynnościach ujrzały karne zwierchności sądowe *wzewanie*, by ustawie z 1. września 1859 ogłoszonej w uroczystej formie patentu cesarskiego i wydanemu w moc osobnego upoważnienia cesarskiego (§. XV.) rozporządzeniu ministerjalnemu z 2. września 1859 *nie oddawano posłuszeństwa*, a dalej według tej dosłownej osnowy §. 65 lit. b) powszechnego kodeksu karnego z 27. maja 1852:

„Zbrodni zaburzenia spokojności publicznej staje się winny, ktokolwiek publicznie, lub w obec kilku ludzi, drukiem lub pismami rozszerzonemi, albo za pomocą rycin i t. p. — b. do nieposłuszeństwa, do buntu lub do oporu przeciw ustawom i rozporządzeniom — wzywa, zachęca, lub nakłonić innych usiłuje“ —

wypadek zbrodni zaburzenia spokojności publicznej, zaczętem *stosownie do przepisów prawa* uznały to za swój obowiązek urzędowy, wytoczyć proces kryminalny *wszystkim* uczestnikom tych zbrodniczych wezwań, a o ile prawa na to zezwalają, *najprzód głównym sprawcom*, a zresztą rozpocząć śledztwo ze wszystkimi obwinionymi z pozostawieniem ich potąd na wolnej stopie.

Jak słyhać, polega wyłącznie na tym przytoczonym tu wywodzie rzeczy także i powzięte niedawno przez sąd krajowy w Koszycach postanowienie wniesienia zaskarżenia, i na mocy też którego naznaczono na 28. b. m. termin do sumarycznego przesłuchania niektórych obwinionych.

Tak więc niepodciąga się żadną miarą religijnych przeświadczeń obwinionych pod rubrykę obwinienia, i niepoddaje się ich wyrokowi sądów świeckich.

Nie przystoi nam uprzedzać w czemkolwiek trybu sprawiedliwości sądowej, zwłaszcza że po znanaj i od dawniejszych już czasów udowodnionej prawości i sumiennosci sądów w Cesarstwie austriackiem spodziewać się można z wszelką pewnością, jako ważnego urzędowania swego dopełnią i przy tej sposobności bez powodowania się jakimkolwiek obcym wpływom, niezawisłe od wszelkich politycznych, narodowych, religijnych lub innych względów pobocznych, i tylko według niezłomnych przepisów prawa.

Presburg, 22. grudnia. Obrane przez presburską komisję zaufania komitety do wypracowania ustawy gminnej dla miast i włości, ukończyły już swoje prace, i rozpoczną się obrady komisji nad odnośnymi wnioskami komitetu na ogólnem zgromadzeniu, które się odbędzie zapewne na dniu 29. b. m.

Hiszpania.

(Doniesienia z teatru wojny.)

Dnia 20. grudnia przygotowali Mauroowie nowy atak. Naczelny wódz uszykował bardzo zręcznie 12 dział, a odskonięte w należytych czasie rozsiały postrach i zniszczenie między nieprzyjacielem i krwawe zadały mu straty.

Datowany z obozu pod Serallo buletyn z dnia 20. grudnia dodaje jeszcze:

„Okolo południa dowiedziałem się, że 7 do 8000 Maurów zagraża naszemu prawemu skrzydłu. Rozporządziłem niezwłocznie wszystkie przygotowania do walki i pospieszyłem w poblizze reduty „Izabelli II.“ Nieprzyjaciel obsaczył znaczniemi silami zarośla u stóp tej reduty i reduty Franciszka d'Assis. Rozkazałem wprowadzić 20 dział. Rzucano do lasku granaty i kartacze rozsiali popłoch w nieprzyjacielskiej tłuszczy; rozpierchły się też w największym nieładzie, zostawiając wielu zabitych, kiedy dwa nasze bataliony w samą porę ruszyły do ataku. Tysiąc jeźdźców i 2000 piechoty, co zagrażali naszemu lewemu skrzydłu, odparł generał Ross. Straty nasze ograniczają się na 3 oficerach i 48 żołnierzach mniej lub więcej rannych. Mauroowie nie szli do boju z tymsamem zapalem, co w poprzednich walkach, przeciwnie objawiali zwatpienie. Walka nie trwała długo. Wojska nasze jak zawsze trzymały się walecznie.“

Anglia.

(Książę Nemours do Portugalii. — Zatargi milicyi z wojskiem regularnem. — Stan rzeczy w Meksyku.)

London, 28. grudnia. Książę Nemours odpłynął wczoraj z swoim synem z Southamptonu do Lizbony dla odwiedzenia Króla portugalskiego.

— W obozie pod Aldershatt przyszło zeszłej soboty do krwawych zatargów między milicyą i wojskiem regularnem. Szło im o honor: — obie strony utrzymywały, że ich wiczerza świąteczna była lepsza. Z początku zartowano, ale wkrótce poszło na ostro. Wojsko regularne zaczęło strzelać, i nim oficerowie położyli koniec walce, padło z milicyi czterech ranionych, i jeden z nich umarł w kilka godzin. Pułk, który dopuścił się tej zdróżności, wydano natychmiast z obozu i ma być wytoczone śledztwo.

— Na memoriał angielskich kupców, tyczący się stanu Meksyku dał lord J. Russell następującą pisemną odpowiedź:

„Mości Panowie, znam bardzo dobrze niedogodności, jakie muszą wyniknąć z terażniejszego położenia Meksyku dla wszystkich kupców interesowanych w tamtejszym handlu. Ponownie wydano rozporządzenie ochraniać osoby i własność zamieszkałych w Meksyku poddanych angielskich, a sprawujący interesa Jej Mości Królowej stara się usilnie uczynić zadość temu rozporządzeniu. Ale na nie-szczęście sroży się w tym kraju domowa wojna między dwoma stronictwami, które myślą tylko o zniesieniu swych przeciwników, a na zasady sprawiedliwości lub bezpieczeństwo własności mało mają względu. Trudno powieździeć, przy kim stoją rządy, i podczas gdy Anglia i Francya uznają władzę prezydenta, tego który jest w posiadaniu Meksyku, uznaje rząd Stanów zjednoczonych innego prezydenta, panującego w Veracruz. Rząd Jej Mości Królowej, stara się porozumieć z innemi mocarstwami względem mającej się udzielić rady, i możecie być pewni Mości Panowie, że rząd nie zaniedba żadnej sposobności, ażeby się wstawić z swoją poradą i położyć koniec terażniejszej krwawej wojnie domowej. Zawarte w memoriale przedstawienia Wasze, będą przesłane naszemu sprawującemu interesa w Meksyku, wraz z rozkazem, nie szcędzić żadnej pracy w popieraniu bezpieczeństwa handlowego obrotu. Mam zaszczyt i t. d. John Russell.“

Francya.

(Wiadomości bieżące. — Ostrzeżenia dziennika *Univers*. — Nowe zajścia na pograniczu marokańskim.)

Paryż, 28. grudnia. W Vincennes podejmują obecnie próby z nowemi działami morskimi.

— Korpus takzwanych oficerów zdrowia w marynarce ma otrzymać nową organizację i jak słyhać polepszy się także los samych oficerów.

— Między Francją a wyspami Reunion ma wkrótce stanąć nowa linia pocztowa na Suez. Projekt w tej mierze został już przedłożony radzie państwa.

— Jak doniósł telegraf otrzymał dziennik *Univers* drugie ostrzeżenie. Podane obecnie w całości, jest ostrzeżenie to treści następującej:

„Zważywszy paragraf 32 organicznej ustawy o prasie z d. 17. lutego 1852; zważywszy pierwsze ostrzeżenie, udzielone dziennikowi *Univers* pod d. 11. października 1859, zważywszy artykuł tego dziennika, ogłoszony w numerze z 25. grudnia 1859, który rozpoczyna się od słów: „Od dawna już piszą nam nasi przyjaciele,“ tudzież następujący potem adres z podpisem Ludwika Veillot; zważywszy wreszcie, że lubo o dotkniętej w dzienniku *Univers* kwestyi można z wszelką rozprawiać wolnością, jednakowoż nie może być dozwolonem silić się pod religijnym pozorem polityczną wywoływać agitację, minister spraw wewnętrznych uchwała: Art 1. Dziennik *Univers* otrzymuje w osobie p. Ludwika Veillot, podpisanego na powyższych artykułach i p. Jacuet, żeranta, drugie ostrzeżenie.“

— Dziennik *Akhbar* pisze pod dniem 23. grudnia:

„Prywatne nasze korespondencye z nad granicy marokańskiej donoszą o nowych czynach wojennych: Potężna horda Mahiów poddała się aż do hordy Kaddar ben Salah, która na nowo pochwyliła za broń. Tymczasowy dowódzca dywizyi Oran generał Deligny zgromadził natychmiast oddział z 625 żołnierza regularnego i 500 nieregularnej jazdy i z wyczyn Isly uderzył dnia 19. grudnia na pomienioną hordę właśnie kiedy schodziła na równinę Angadów. Nie zadawszy nam żadnej prawie straty, postradał nieprzyjaciel 50 ludzi i zostawił w naszym ręku 2000 owiec, 400 sztuk bydła, 20 koni, 15 wielbłądów, wiele broni i różnej innej zdobyczy. Dnia 20. wieczorem znajdował się oddział nasz z powrotem w Sidi Zaher.“

Szwajcarya.

(Sprawa doliny Dappen.)

Memorandum w sprawie doliny Dappen wyszło właśnie temi dniami a zamyka się uwaga, że odstąpienie doliny dappenkiej Francyi nie jest potrzebne do jej obrony, zawsze jednak narusza w niebezpieczny sposób traktaty i na wszelki wypadek wymaga sankcyi wszystkich mocarstw. Zgromadzenie związkowe ma się zatem stanowczo oświadczyć w tej sprawie.

Włochy.

(Reskrypt dyktatora Fariniego. — Obwołanie prowincyi Emilia. — Zmyślone doniesienia po dziennikach. — Nowa organizacja straży celnej.)

Gazz. di Modena, organ rządu rewolucyjnego, obwieszcza następujący reskrypt dyktatora Fariniego;

Dyktator dekretuje:

1. Książa, którzy sprawując swój urząd, będą w publicznych zgromadzeniach przycinać ustawom i instytucyom państwa, popadają

karze więzienia od trzech miesięcy do dwóch lat. Jeżeli przygana taka wychodzi w publicznie odczytanych lub w inny jaki sposób ogłaszanych pismach, upomnieniach i innych dokumentach, to kara zmienia się między sześciomiesięczną a trzyletnią więzieniem. We wszystkich w dekrecie tym przewidzianych wypadkach może obok kary więzienia zapaść także grzywna pieniężna aż do sumy 2000 l.

2. Zawierają pomienione w poprzednim artykule mowy lub pisma także wezwania do nieposłuszeństwa przeciw ustawom państwa lub przeciw działaniu publicznych władz, to zapadnie kara na niemniej jak trzy lata więzienia i 2000 l. grzywny.

Jeżeli na takie wezwanie nastąpiło powstanie albo zaburzenie, to sprawca wezwania będzie poczytany za współwinowajcę.

— Dyktator Farini zadekretował w Modenie pod dniem 24go grudnia:

„Zwazywszy wydany pod dniem 30. listopada dekret, który uchylając oddzielne rządy i odnośne administracje centralne w Romanii, Modenie i Parmie, ustanowił tylko jeden rząd w Modenie, a chcąc usunąć na zawsze wszelką nazwę urzędową, przypominającą zniesiony podział polityczny, zapada uchwała.

Od dnia 1. stycznia aż pokaż administracja tych prowincji nie stanie w rzeczywistej zawisłości od J. M. Króla przyjmuje rząd nazwę „rządu królewskich prowincji Emilii“ a dyktator będzie używał tytułu: gubernator „królewskich prowincji Emilii.“

— Jak donosi turyński dziennik *Staffetta* objawia się nie tylko w Bononii ale i w Parmie opór przeciw skoncentrowaniu rządu w Modenie, chcą nawet zaprotestować przeciw temu krokowi w zgromadzeniach narodowych. *Staffetta* upewnia jednak z swej strony, że zgromadzenia te nie będą zwołane, dodając, że pora roku jest za surową.

W Rubiera przyszło do zaburzenia między zgromadzonym w tem mieście oddziałem tak zwanych huzarów. Złe zaopatrzenie dało powód i dopiero dwie przywołane kompanie strzelców przywróciły porządek.

— *Giornale di Roma* pisze:

„Wiele pism powtórzyło za dziennikiem *Espero* wiadomość, że w królestwie weneckim puszczone w obieg datowane z Pesaro a podpisem: Tancredi Bella i herbem papieskim zaopatrzone pismo, którego roznosiciele mają być upoważnieni zbierać dobrowolne składki na Ojca św., by mógł wytoczyć wojnę przeciw nieprzyjacielom religii i tronu.“

„Aby więc nie wprowadzać w błąd opinii publicznej i nie zawodzić szczerego zaufania, tudzież aby przekonać, do jak nieuczynnych podstępów uciekają się zwolennicy rewolucji, by oczerniając reprezentantów porządku i prawowitości przeprowadzać swe zgubne zamiary, upoważnieni jesteśmy oświadczyć, że takie pismo czyli takie wezwanie albo nigdy nie istniało i tylko na próżnym polega wymyśle, albo jeżeli, jak wzmiankowano powyżej obiegało rzeczywistość, to jest najzupełniej fałszywe, tak że znajdujący się na nim herb, stempel i podpis uważane być musi za fałszerstwo.“

— W Bononii rozporządził rząd rewolucyjny uorganizować straż celną od nowego roku zupełnie na wzór piemoncki i przeznacza jej taki sam żołd i uniform.

Niemce.

(Uniform wojska pruskiego)

Berlin, 29. grudnia. Komisya dla uprzedniego naradzenia się nad uniformowaniem i uzbrojeniem armii ukończyła już swoje prace. Tornistry będą lżejsze, jednak dotychczasowy sposób noszenia będzie zatrzymany. Podobnie nie będą zniesione, jak przedtem było słyhać, krótkie pałasze, i tylko co do niestosowności terazniejszego nakrycia głowy zdawała się panować jednomyślność.

Afryka.

(Doniesienia z zachodniej Afryki.)

Statkiem „Ethiopia“ nadeszła poczta z zachodniego wybrzeża Afryki z niektórymi wiadomościami. I tak z Bonny donoszą pod dniem 7. listopada: Między krajowcami tego miasta obawiają się wojny domowej. Przyczyną tego jest, że rejent, Illollak-pepte, uwięził i potem zamordował pewną o czarodziejstwo oskarżoną kobietę z domu naczelnika Tuletare, a ten z zemsty pojmał w niewolę dwóch mężczyzn rajenta Illollak-pepte i nie chce ich wypuścić.

Z Fernando Po piszą pod dniem 28. października, że tam zajmują się teraz bardzo gorliwie ulepszeniem gruntów, gościńców i t. d. Z kraju Groo przybyło kilkaset robotników, oraz wiele białych żołnierzy i przychodźców z Hiszpanii. Hiszpanie starają się wszelkimi siłami kolonizować wyspy Annobon, la Riso i t. d.

Okręt wojenny „Spitfire“ przytrzymał temi dniami w pobliżu Lagos okręt z niewolnikami bez nazwiska i bandery. Na okręcie znajdowało się 469 niewolników, jednak spostrzeżono, że umieszczeni byli przestrzennie niż na innych statkach tego rodzaju. Okręt mierzył 110 stóp długości i 26 stóp 6 cali szerokości.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 30. grudnia. *Constitutionnel* zbija niepokojące pogłoski wczorajsze.

Londyn, 30. grudnia. Historyk Macaulay umarł.

Modena, 27. grudnia. Ranionym w wojnach rewolucyjnych z lat 1848, 1849 i 1859, niezdolnym do pracy żołnierzom przyzwolono miesięczną pensję 30 lirów. W prowincjach centralno-włoskich ma być zaprowadzony z dniem 1. maja 1860 sardyński kodex cywilny, kryminalny i handlowy, a z dniem 1. stycznia sardyńska ustawa gminna.

Berlin, 31. grudnia. *Kreuzzeitung* donosi: Jak słyhać, zamysła książę Hohenzollern-Sigmaringen wystąpić wkrótce z ministeryum i objąć komendę siódmego korpusu armii.

Mnichów, 30. grudnia. Słyhać, że Jego Mość Król przedsięwziął w styczniu kilkumiesięczną podróż do południowej Hiszpanii.

Kopenhaga, 30. grudnia. Prywatny sekretarz Króla, Berling, otrzymał dymisyę i wyjeżdża jutro do Algieru.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 2. stycznia 1860.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Dunin Borkowski Sew., z Ponikwy — Hr. Drohojewski Zygm., z Krukienic. — Hr. Drohojewski Kaz., z Tomanowiec. — Hr. Drohojewski Józef, z Balcicy. — Obertyński Jan, c. k. podpor., z Krakowa.

Hotel Langa: Hr. Leżański, c. k. podpor., z Żółkwi.

Hotel krakowski: Lubieniecki Julian, z Przemysła.

Do domu zajezdnego nr. 181²/₄: Kuczyński Leon, z Lubowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 2. stycznia.

PP. Fiala Franc., c. k. kapitan, do Wiednia. — Falakowski Juliusz, c. k. podporucznik, do Jarosławia. — Hackensöllner Leopold, c. k. podporucznik, do Przemysła. — Hr. Hompesch Karol, c. k. podporucznik, do Żółkwi.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 31. grudnia i 1. stycznia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza według wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery	
7. god. zrana	324.98	+ 1.6°	95.6	wschodni	sl.	mgła
2. god. po poł.	325.67	+ 3.2°	83.1	"	"	pochmurno
10. god. wiecz.	325.09	+ 1.8°	91.0	"	"	deszcz

Ilość śniegu 0...67.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza według wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery	
7. god. zrana	325.30	+ 2.0°	90.9	wschodni	sl.	pochmurno
2. god. po poł.	325.46	+ 2.6°	87.3	"	"	deszcz
10. god. wiecz.	325.90	+ 1.5°	95.6	"	"	mgła

Ilość deszczu 0...14.

T E A T R.

Dziś przedstawienie francuskie trupy pana Levassora, a mianowicie komedia: „**Ośle mleko.**“ „**Kawaler nawrócony.**“ „**Lueya z Méremorcau.**“ „**Sir John Esbrouff i Romanca.**“ „**Będę śpiewać.**“

Kurs lwowski.

Dnia 2. stycznia.

	gotówka		towarem	
	zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski . . . . . wal. austr.	5	83	5	87
Dukat cesarski . . . . . " "	5	87	5	92
Półimperyal zł. rosyjski . . . . . " "	10	9	10	20
Rubel srebrny rosyjski . . . . . " "	1	92	1	94
Talar pruski . . . . . " "	1	87	1	90
Polski kurant i pięciozłotówka . . . . . " "	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 zlr. } bez	82	50	83	—
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne } kuponów	72	87	73	39
5% Różyczka narodowa . . . . . }	78	35	79	19

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 2. stycznia

1. Dług publiczny. A. Państwa. W walucie austriackiej po 5% za 100 zł. —. —. Z pożyczki narodo. po 5% za 100 zlr. 79 15 — Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —. —. Z konwersyi kuponów po 5% za 100 zł. —. z roku 1854 za 100 zł. —. —. — Losowane obligacye dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —. —; po 4¹/₂% za 100 zł. —. —; po 4% za 100 zł. —. —. Metaliki po 5% za 100 zł. 72.10; po 4¹/₂% za 100 zł. —. —; po 4% za 100 zł. —. —. po 3% za 100 zł. —. —; po 2¹/₂% za 100 zł. —. —; po 1% za 100 zł. —. —. Przeznaczone do losow.: z r. 1834 za 100 zł. —. —; z r. 1839 za 100 zł. —. —. —. —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. —. —; po 2¹/₂% za 100 zł. —. —; po 2¹/₄% za 100 zł. —. —; po 2% za 100 zł. —. —; po 1³/₄% za 100 zł. —. —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granicą uprocentowane: po 5% za 100 zł. —. —; po 4¹/₂% za 100 zł. —. —; po 4% za 100 zł. —. —. —. **B. Krajów koronnych.** Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —. —; Węgier —. —; Banatu Temeskiego, Koroacji i Sławonii —. —; Galicyi —. —; Bukowiny —. —; Siedmiogrodu —. —; innych krajów koronnych —. —; z klauzulą losowania w roku 1869 —. —. Lombardo-weneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —.

2. Akcyje. Banku narodowego sztuka 901.—; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 206.20; niższo-austr. towarzystwa eskomtoowego —. —; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. —; towarzystwa kolei żelaznej państwa —. —; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty —. —; połud.-póln.-niemieckiej kolei komunik. —. —; kolei Cisy po 200 zlr. m. k. —. —; lomb.-weneck. kol. żelaz. —. —; wsch. kolei Cesarza

Franciszka Józefa —; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 zlr. —; Lloyd w Tryeście po 500 zlr. —.

3. **Listy zastawne.** Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —; na 6 lat po 5% za 100 zł. —; na 10 lat po 5% za 100 zł. —; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —; w walucie austriackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.

4. **Losy.** Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka —; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3. miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —; Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 106.85. Berlin za

100 talarów —. Wrocław za 100 talar. —. Frankfurt n. M. za 100 zł. połudn. niemieck. waluty —. Genua za 100 lirów piemonckich —. Hamburg za 100 marko banko —. Lipsk za 100 talarów —. Liworna za 100 lirów toskańskich —. Londyn za 10 funtów szterl. 124 30. Lugdun za 100 franków —. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. Marsylia za 100 frank. —. Paryż za 100 fr. —. Praga za 100 zł. wal. austr. —. Tryest za 100 zł. wal. austr. —. Wenecya za 100 zł. wal. austr. —.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrow woloskich —. Konstantynopol za 100 piastrow tureckich —. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% —. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 5 88⁵/₁₀; dukaty ces. pełnej wagi —; korony —; półkorony —.

PRZEGLĄD MIESIĘCZNY stanu galicyjskiej kasy oszczędności

z dniem 31. grudnia 1859.

Stan czynny.

Gotowizna		zlr. 85.640	kr. 60	den. —
Papiery publiczne:	a) nieulegające kursowi i płatne za okazaniem			
	b) z terminem najdłuższym sześciu miesięcy	442.500		
	c) sprzedajne po kursie	244.922	59	
Zastawy: kwoty udzielone na papiery i monety z terminem najdłuższym dni 90		279.061	50	
Weksle: których terminu nie nadeszły		63.710		
Pożyczki hypot.: a) ziemskie		1.848.496	13	
	b) miejskie	801.249	84	
Rachunek różnych osób: drobne należności i niedobory				zlr. 6042 „ 89 ⁵ / ₁₀ „ —
Zapasy		4419	54	
Prowizye pobrane na rok przyszły od stron rozmaitych				„ 9914 „ 98 „ —

Stan bierny.

Wkładki na książeczki: było z końcem zeszłego miesiąca	zlr. 3.352.560	kr. 15	d. —
w m. b. włożyło 603 stron	zlr. 82.696	kr. 48	d. —
	} 22.712	} „ 51	} d. —
„ „ „ wypłacono 419 stronom	59.983	„ 97	„ —
Narosły prowizjami niepodniesionemi	zlr. 61.786	kr. 7	„ —
Zakłady publiczne na rachunkach ciągłych mają			zlr. 3.437.058
Fundusz rezerwowy (majątek własny Zakładu)			66.153
Prowizye uzyskane przez majątek Zakładu			226.022
Zysk czysty wyprowadzoay przy zamknięciu rocznem			9.837
			14.070
Ogóły	zlr. 3.770.000	kr. —	d. —
			zlr. 3.770.000
			kr. —
			den. —

Lwów, dnia 31. grudnia 1859.

Z Dyrekcji galicyjskiej kasy oszczędności.

KRONIKA.

(Przestępstwa targowe.) Urząd targowy stołecznego miasta Lwowa ukarał w drugiej połowie zeszłego miesiąca następujące partye częścią pieniędzmi a częścią aresztem i konfiskatą podejrzanych artykułów: 1) Za fałszowanie młkła i śmietanki 3; 2) za niedozwolone roznoszenie żywności 3; 3) za postronną sprzedaż mięsa wolowego 1; 4) za niedozwolony handel żywnościami 2; 5) za zakłócenie spokojności na targowicy 1; 6) za niedozwoloną sprzedaż drobia 1; 7) za przekroczenie przepisów cymmentowych 12.

W y k a z

przedsięwziętego w miesiącu grudniu 1859, przez dozorców targowicy u tutejszych piekarzy ważenia i rewizyi pieczywa.

Imiona i nazwiska	Miejsce sprzedaży	pieczywo zbytkowe		bułki		chleb biały		chleb razowy	
		Waluta niższo-austriacka				pszenny		żytni	
		c.	łut.	c.	łut.	c.	łut.	c.	łut.
Klemens Beek	139	1	2	1	3	1	5	1	6
Hipolit Daszkiewicz	84	1	2	1	3	1	4 ³ / ₄	1	5 ¹ / ₂
Wawrzyniec Dodzik	94	1	2	1	3	1	5	1	5 ¹ / ₂
Józef Friederich	54	1	1 ³ / ₄	1	3 ¹ / ₄	1	5	1	5 ³ / ₄
Maciej Golebiowski	85	1	2	1	3	1	5	1	6 ³ / ₄
Krzysztof Hillich	46	1	2	1	3			1	5 ³ / ₄
Walenty Hillich	178	1	1 ³ / ₄	1	2 ³ / ₄	1	5 ¹ / ₄	1	5 ³ / ₄
Edward Krömer	298	1	2	1	3 ¹ / ₄	1	5	1	7 ¹ / ₄
Jan Kozyrski	288	1	1 ³ / ₄	1	3	1	5	1	5 ¹ / ₂
Jan Müller	52	1	2	1	3	1	5	1	5 ¹ / ₂
Marcin Müller	15	1	2	1	3	1	5	1	5 ¹ / ₂
Józef Müller	K. plac	1	1 ³ / ₄	1	2 ³ / ₄	1	4 ³ / ₄	1	5
Łukasz Mrazek	60 m.	1	1 ³ / ₄	1	2 ³ / ₄	1	4 ³ / ₄	1	5
Michał Maryanek	738 ¹ / ₄	1	1 ³ / ₄	1	2 ³ / ₄				
Jan Schulz	93	1	2	1	3	1	5	1	5 ¹ / ₂
Piotr Wojcicki	199	1	2	1	3 ¹ / ₄	1	5 ¹ / ₄	1	5 ³ / ₄
Józef Włoszyński	18	1	2	1	3	1	5	1	5 ¹ / ₂
Jan Zehetgruber	48	1	2	1	3 ¹ / ₄	1	5 ¹ / ₄	1	5 ¹ / ₂
Franciszka Rappel	14 ¹ / ₄	1	1 ³ / ₄	1	3 ¹ / ₄	1	5	1	5 ³ / ₄
Michał Harasymowicz	342 m.	1	1 ³ / ₄	1	3	1	5	1	5 ³ / ₄
Mojżesz Mensch	328 m.	1	2	1	3	1	5	1	5 ¹ / ₂
Karol Hanak	446 ¹ / ₄	1	2	1	3			1	6 ³ / ₄
Wacław Merwarth	136 ² / ₄	1	2	1	3	1	5	1	5 ¹ / ₂
Franciszek Smoliński	108 ² / ₄	1	1 ³ / ₄	1	3	1	5	1	5 ¹ / ₂
Izak Alten	134 ³ / ₄	1	2	1	3	1	5	1	5 ³ / ₄
Jeremiasz Offe	135 ³ / ₄	1	2	1	3	1	5	1	5 ¹ / ₄
Robert Doms	141 m.							1	7 ¹ / ₄
Ferdynand Zehetgruber	235 ² / ₄	1	2	1	3	1	5	1	5 ¹ / ₂
Suma		27	51 ¹ / ₄	27	81 ¹ / ₄	24	120	27	155
		1	11	1	11				

przeciętne	grudzień 1859	1	2	1	3	1	5	1	5 ³ / ₄	1	11	1	13
	listopad 1859	1	1 ³ / ₄	1	3	1	5	1	5 ³ / ₄	1	10	1	12
a zatem w	podnoszeniu się										1		1
	spadaniu												

Prócz tego przedsiębrał urząd targowy przy pomocy lekarzów powiatowych rewizye u wszystkich wędliniarzy, rybarzy, i u tych, co wiktualiami handlują, sprawdzał miary i wagi, i rozpoznawał mleko galaktometrem, znachodząc wszystko, prócz przytoczonych kilku wypadków, w należytem porządku; a nakoniec ważył i rozpoznawał wszelkie rodzaje pieczywa tak w mieście jak i po przedmieściach, i zestawiał rezultat tych rewizyi w następujących wykazach:

W y k a z

przedsięwziętego w miesiącu grudniu 1859, przez dozorców targowicy u obcych piekarzy ważenia i rewizyi pieczywa.

Nazwiska i imiona	Miejsce sprzedaży	wiejski chleb koloniatów		żółkiewski chleb domowy		kulfkowski chleb		wiejski chleb razowy		Uwaga.
		Waluta niższo-austriacka				pszenny		żytni		
		c.	łut.	c.	łut.	c.	łut.	c.	łut.	
Jocher Ignacy	Bernardynski plac	1	8							
Wagmann Filip		1	7 ³ / ₄							
Wolf Jakób		1	8 ¹ / ₄							
Wagmann Adam		1	8							
Nacht Hersh				1	7 ³ / ₄					
Bierbach Mojżesz				1	7					
Wider Ettel				1	9 ¹ / ₂					
Götzel Belle				1	9 ¹ / ₂					
Götzel Jossel				1	10					
Kessler Nathan				1	10					
Wildmann Salamon	Na krakowskiej targowicy drewni			1	9 ³ / ₄					
Fisch Rochel				1	11					
Eli Samuel				1	9 ³ / ₄					
Fein Baję						1	7 ¹ / ₄			
Fein Chane						1	6 ⁷ / ₈			
Fein Feige						1	8 ¹ / ₂			
Umschweif Benjamin						1	8 ³ / ₄			
Herbst Rifke						1	7 ³ / ₄			
Lebwohl Jakób						1	7 ³ / ₈			
Lebwohl Meilech						1	6 ³ / ₄			
Stein Ester					1	7				
Stein Chane					1	7				
Stein Leib					1	7 ¹ / ₄				
Badner Nachmann					1	7 ¹ / ₈				
Missmer Izak					1	6				
Brod Mojżesz					1	7 ¹ / ₈				
Frim Ziper					1	6 ¹ / ₂				
Iłaczek Jan									1 11 ¹ / ₄	
Kozak Szymon									1 13	
Barian Rosalia									1 14	
Suma		4	32	9	86	14	10 ¹ / ₄	3	38 ¹ / ₄	

przeciętne	grudzień 1859	1	8	1	9 ³ / ₄	1	7 ¹ / ₄	1	12 ³ / ₄
	listopad 1859	1	7 ¹ / ₂	1	8 ³ / ₄	1	7 ¹ / ₂	1	12 ³ / ₄
a zatem w	podnoszeniu się		1/2		2/3				
	spadaniu				1/4				